

Nem akarunk ezzel senkit kisebbiteni, de bizonyosan Ausztriának soha sem volt nagyobb államkancellárja, s alig ha lesz is mostanság mint volt Metternich herczeg, ki Ausztria hatalmát s befolyását a Dunától a siciliái tengerekig tudta éppen akkor kiterjeszteni, mikor I. Napoleon föllépte által a Habsburgház trónja volt végpusztulással fenyegetve, még ez a roppant diplomata is azt mondá császárjának: „Én nem értem a magyar királyság

ügyeit, azt csak a magyarok értik, azt csak ők kormányozhatják."

És igaza volt. Magyarország más anyagi s szellemi viszonyok közt áll mint Ausztria; Magyarország felett csak saját autonómiaja által lehet uralkodni.

De a miatt aggodnak most az osztrák diplomaták, hogy ezen autonómia végre is Magyarország teljes elszakadásává női ki magát. Jöhetnek a hosszasan nyomás miatti elkeseredésekben hazánk szélső rétegei ily gondolatokra; de érett magyar politikus nem gondol arra, hogy hat hét millió magyar basán hetven millió szláv torkában és pedig éppen a german elemmel meghasonlása alapján, egy teljesen független királysággal áldozzék?

Chymera mindaz; a magyarnak szüksége van a german nemzetiséggel viszonyára, mint a germannak a magyarra; a mi nemzetünk nem akarja széttegni azon szerződést, mit a *pragmatica sanctio* megkötött, s mit 1791-ben, sőt 1848-ban is mindig teljesleg elismert a nemzet törvényhozása; de Magyarország külön jogi, állami és industrialis érdekek és eszmék befolyása alatt áll, melyek csak is saját törvényhozása által fejleszthetők célszerűleg. Innen van az, hogy bármennyire felriasztatnak benn a nemzetiségi szenvedélyek, látjuk hogy nincs itt nemzetiség — az egy száztíz kivéve, mely mint értelmisége által városi elem, a mercantil érdekek felé vonzódik — mely feladni kívánna királyságunk autonómiáját, sőt éppen még tovább mennék ők, s az eddig létezett dualismust is igen szorosnak tartják, s pluralismust, mondhatni felosztást óhajtanak.

A magyar kérdésről.

Meglehetős sok elegyebeleg hirt leörlöttünk egyszer is máskor is; s habár kevés valóság szerint az ily kőszá hiekből, de mindaz a kérdés lassu fejlődése mutat. Közlebből nagyon sokan neki indultak röpiratokkal is a haza megmentésének. Egyben mindnyájan megegyeznek, habár e röpiratok éppen nem szabadelvi emberek tollából eredtek; abban megegyeznek, hogy a február 26-iki patens alapján a magyar kérdést megoldani nem lehet. Most egy kormány-párt alakulásáról beszélnek sokat a lapok; azt mondják: addig nem lesz országgyűlés, míg a kormány egy erős pártot nem alakíthat.

A bécsi lapok jelesen a „Neueste Nachr.“ és „Vaterland“ részletesen is hozzák ezen állítást alakulandó magyar párt programját s utasításait. Alább közöljük azokat; most előre megemlítjük azon kétes híreket, melyeket a kérdésről a „Vaterland“ hoz.

„Azon értesítések — írja a „Vaterland“ — melyek a magyar kérdéshez való szözléről keringenek, szaporodni kezdenek, de mindezek ekkor még csak hírek. Beszélnek egy kormánypártról Magyarországon; beszélnek az országgyűlésről, mint a melyre közel kilátás van, már utasítások is küldetnek szét ezen országgyűlés gúgessinnt követneinek, s a pesti s pozsoni hivatalos színtű lapok oly jó arccsal szólnak ilyesekről, hogy már-már kezdetűnk magunk is hinni, miképp a magyar dolgokban valami változásnak kell beállani; mi azonban azon szereplőnkhez, hogy objectiv hírekkel megelégedjünk, hívek maradva, mai lapunkban mixtum compositumként adjuk közre mindazon híreket, ujjmutatásokat, s kiengesztelési kísérleteket, melyek tegnap s tegnapi ott (jun. 2—3.) a lapokban keringenek. Meg kívánjuk jegeyzni, hogy egy magán stűrgőy szerint, melyet velünk közölni sziveskedtek, Párisban azon hír volt elterjedve, hogy miniszter Schmerling lépél a gróf Rechberg nyugalmomba vonul. Természetesen ez on-dit nem való; de épp annyira természetes, hogy minket egy a pesti, pozsoni, mint az innen Bécsből Lipésen át Brochaus ur által közvetített ki-egyenlítősi hírek stb. igen is érdekelnek stb.“

Ily bizonytalanul ír a „Vaterland“, valóban még mind bizonytalan hírekről, mialatt ő is a többi bécsi lapokkal egyetemben közli a magyar kormány-párt állítólagos programját, melyből minthogy a röpiratok iránya után ítélve lehet is valami való, jónak láttuk azt reproducálni, hogy hazai kérdésként fejlődése körül egy mozanatot se veszítsenek olvasóink akkor is, ha tán azok csak újabb „fiasco“ vá fogának válni.

A mint a „D. Alg. Ztg.“ írja, a magyar kormány-párt már jelentékeny lépéseket tett. E lap szerint azon nyilatkozat, melyet alá kell írni azoknak, a kik az ujra szervező pártok akarnak tartozni, következőleg hangzik:

Midőn minden a király és haza iránt hűn engedelmeskedő magyar kötelessége, oda működni, hogy ő Felségének uralkodó királyunknak megkoronázása melőbb megtörténhesék, azonban ez csak egy országgyűlésileg kidolgozandó koronázási okmány megelőzésével történhetik, kötelezem magamat, hogy egy következményeire nézve sikeres országgyűlésre közre fogok működni szóval, irással és tettel, a következő feltételek mellett:

1. Hogy a kormány által Magyarországra vonatkozólag a Verwirklichung theoriája nem érvényesítették.
2. Hogy a magyar királyság integritása sértetlen maradjon, azonban Erdélynek, Horvátországnak és Slávonának Magyarországhoz állása későbbi országgyűlési tárgyalásokra tartatik fenn; akorra, midőn a Magyarországi az összes monarchiához megállított.
3. A fönnebbi feltételek mellett kötelezem magam szerezés országgyűlési választások eszközzése által, s esetleg személyesen is az országgyűlésen arra működni, hogy oly országgyűlés legyen, melyen koronázás előtti törvény-

szabályok az 1848-iki törvények feletti differenciák kiegyenlítésének, s kiválóan ezen revisio által az államjogi kérdések a birodalom örökös tartományainak kegyelmesen adandó alkotmányra való tekintettel, oly móddal állapíttassanak meg, miszerint a külpolitikai, a had- és pénz-, valamint a kereskedelmi ügyek, melyeken alapul a közös monarchia jóllete s fenmaradása, közösen tárgyalassanak, egységes vezetés alá helyezve maradjanak. E célra kötelezem magam, hogy minden ezzel ellenkező, s kivált minden forradalmi törekvéseknek ellene működök; ellenben a kívánt cél kivitele végett annyi tagot igyekszem megnyerni, a mennyit lehet hasonló nyilatkozat kiállítására. Mindezekre kötelezem magam eskü helyett szolgáló becsületszavammal.“

Ugyancsak a „D. Alg. Zeit.“ szerint azon hivatalnokoknak és egyéneknek, kik ezen pártborzás missiójával vannak megbízva, utasításuk a következő:

„Az aláírásra oly lelkes, eszes, s becsületes s kiváltképpen biztos emberek szözlendők fel, kik összeköttetés s rábeszélő tehetséggel bírnak; az oly emberek, kik az országgyűlésen vagy megyéken kitűnő szerepet vittek, kikerülendők, mert ők félelem miatt alárendelt szerepre kényszerítvők, s így abba alig is elegendőnek, s éppen az a cél, hogy friss és pártokivüli elemek hozassanak tevékenységbe, s külön árnyalatu emberek, kik most rokonérzelmek dacára felbujtatták, vagy legalább nem tudnak közös cél körül egyesülni; s továbbá olyanok, kik a választások vagy az országgyűlésen a virágos szónokok csábításaitól magokat védeni tudják. Kétes érzelmű emberek megnyerésére nem kell semmi kísérletet tenni, sőt azon gyanu mellett, hogy az aláírások gyűjtése oda fog vezetni, hogy a kormányellenes pártok ugyan ezen eszközöz folyamodnak, hogy magokat ujra szervezzék és kiterjesszék, még a biztos és alkalmas emberekkel is rendszeres bánásmód követendő n. m.

1) Vitatása egy országgyűlés szükségességének, melyen az 1848-iki törvények revideáltassanak, és pedig az alapkérdések (Prinzipienfragen) mellőzésével.

2) Ezen revisionál az államjogi kérdések szükséges, és oly módon megállapítása, hogy az örökös tartományoknak adandó alkotmányra való tekintettel a négy főügy közösen tárgyalassák, s egységes vezetés alatt maradjon.

3) Szükségessége egy pártnak, mely egy országgyűlés jő kimenetelét biztosítja, s azon feltevés, hogy a kormány nem fog addig országgyűlést hívni össze, míg egy ilyen párt nincsen.

4) Szükségessége annak, hogy az ily párt fegyelmessé s egy bizonyos formulázott irányhoz legyen köve, még pedig írásbeli kötelezettség által, minthogy sok különben hibázhatlan téntra vezetethetik.

5) Az a feletti panasz, hogy többeknek nincs bátorsága ily kötelezettséget elvállalni, valamint a már vállalkozottak — elhallgatandók.

6) Az 1. és 2. pont alatti feltételek előfordulható scrupulusok esetébe mindig alkalmas módon megnyugtató végett kilátásba helyezhetők, vagy maga idejében mint agitációra való eszközök felhozandók.

Minután a fennebbiekbe az illető szabad tetszéséből ki-folyólag becsületeszö mellett rendbe beleegyezett, a nyilatkozat szövege mint kölcsönös pártkötelezettség; az olyanra nézve pedig, kinek az megnyugtatót szerez, mint általam jóváhagyott közlendő, s minden egyes vállalkozó által egy megküldött példány aláírandó, melyet hozzáam be kell küldeni. Az aláírásához melléklendő az illetőnek állása (character) és lakhelye. További toborzás végett alkalmas tagtársak, ily aláírási példányokkal ellátandók. Végül a vállalkozók arra figyelmeztetendők, hogy ezen egyesület mind addig titokban tartatik, míg annak egész országban illendő szétterjedése megengedheti azt, hogy ezen kormány-párt alakítása minden további tartozkodás nélkül nyilvánosan folytathatatik.

A „Vaterland“ azt jegyzi meg, hogy az egész aligha több egy szép sztylgakorlatnál.

Mindenesetre magunk is ezen közlésben igen gyanusnak látjuk azt, hogy midőn annak kivitele körül teljes titoktartás volt czélozva, az oly hamar az európai és bécsi lapok számára került; ez azonban még nem elég ok arra, hogy annak létezését határozottan kétségbe vonjuk; ha elgondoljuk, hogy még a magyar kormány-párt szándékaitól is az osztrák kormány-párt jó messze áll, s a nyilvánossá tétel jó eszközül szolgálhat arra, hogy az ellenpártokat figyelemre s cselekvésre ébressze.

Ha semmi sem volna is belőle, akkor is érdekes curiosum az, melyet figyelembe venni nem árt, midőn nemzeti kérdésként fejlődését tanulmányozgatjuk.

A fennebbi párt programra nézve még meg kell említnünk egyik alapos gondolkodású bécsi lapnak a „Wand.“ azon észrevételét: hogy verébnek nem fognak dobbal, de párt alakulása nem is hasonlítható össze a verébfogással. Verébet csendesen lépesszövel fognak, pártoknak világos nappal kell megalakulni. A „Wanderer“ nem teszi fel Forgách grófról, hogy a lapokban legujabban közölt utasítás s kötelevél alapon akarjon pártot összetoborzani. „A kormány-párt“ — ugymond — „nem homályos nevek titkon szerzett birtokosaira, hanem mindenféle hajló elvtelenek sokaságára van szük-sége, ha Magyarországon pártot akar; hanem ellenkezőleg ily pártból csak akkor lehetne szó, ha az országnak politikai harezokban jártas értelmisége valamely, a kormány által előterjesztett programot elfogadna, s ha élére oly férfiak állának, kik az ország- vagy megyegyűléseken szerepeltek, s kik már nevével is bizalmat gerjeszhetnek.“

Maros-Ludas, június 12. 1862.

Bécses lapja 87-dik számában „Figyelmes!“ álnév alatt egy tudósítás jelent meg, mely habár nevet nem említ, de a tények elöszorolása (t. i. a nálam történt ablakbeverés) elég világos jelét adja annak, hogy csekély személyem pellengérré tétele a főcél; de nem a tudósító személyiségéből meritem érveimnek, kinek igazi nevét magam sem tudom, de említés nélkül nem hagyhatom az ablak be-

törést megelőzőt tényeket, melyek egy hiszem egyrészt szentélyen multam bebizonyítására, másrészt tudósító rágal-mazásaira és az ügy — melynek alattomos védőjéül magát feltolta — szennyeségére bő világot fognak vetni.

Több bava már annak, hogy környékünk hamis bankjegyekkel annyira elárasztott, hogy az adás-vevés a köz-nép közt 10—12 mértföldnyi területen végkép megszűnt; s a szegény földmívelő nép vérs verejtékkel szerzett marháját három, sőt több napi távolásra eső vásárookra volt kénytelen hajtani. En egyesekeket a bankfabrikáló társaságból meg-tudván, mint azon vidéknek, hol a papírospénz-zavar legkö-zelebből sújtotta az adást-vevést nem nélkülözhetett népré-teget, úgy igénytelen termelője, föld- és fogadóhaszonbér-lője, azokat az illető hatóságnál bejelenteni mind a köz, mind saját jogos érdekében szükségesítve valék, mely je-lentés alapján a tettesek kormányi közegek által kiküldött rendőröktől magán a nagy mennyiségű gyártási tényen éret-ven, befogatásukat eredményezte. Mi alig hogy megtörtént, ablakaim a még szabadon járkáló és az ablakbetörési tény alatt, előtt és után agyonlövésével, agyonveréssel fenyegető complicesek által betörtettek.

Tudósító azt mondja, hogy én az ablakbetörés tetté-vel azért gyanúsított egy pár m-ludasi egyént, mert azokat bankjegyhamisításért feladtam, s oly színbe állítja elő a dolgot, mintha feladóm ragalmazás lett volna. Eddigelé csak a tényen kapottak befogatása törtévéen meg, úgy-hiszem senkinek joga nincs a vizsgáló bíróságra, az által, hogy a hamis bankjegyek készítése s eladása miatt gyanus személyek mellett—maga tudja minő felhatalmazással? vagy érdekekben? hirlapi védiratot teszen, pressiót gyakorolni; a vizsgálát eredménye fogja ezen ügy még homályban levő részleteit kideríteni. Melyek igen valószínű, hogy a hamis bankjeggyártás és eladásán kívül szélesebb körvonalai fog-nak a bűnök osztályában fölfedeztetni.

En ugyhiszem Isten, ember és nyilvánosság előtt mo-cskoltalan állhatok meg szerény polgár nevemmel, nincs miért elrejtsem azt, minután egy igaz polgártársamat is sem becsületében, sem javaiban meg nem károsítottam; sem semmi polgári kötelességet azáltal nem sértettem, hogy nem csak a kormány, hanem a nép irányában is üzött nagy-szerű csalást följelenttem *).

Midőn tehát én nevemmel leplezetlen állok a nagy kö-zönség előtt, teljes jogigényem van követelni a névtelen, vagyis „Figyelmes!“ álnév alá butt tudósítótól, hogy magát álcazzal le; jelenjen meg velem együtt a nyilvánosság ítélő-széke előtt saját nevében. Hadd ítéljen a közvélemény fö-lött, ha bűnös vagyok. De itéljen vádlóm fölött is, ki nem csak mint egyéneknek polgári becsülete s fenyegetett, megtámadott személyem fölött tíz keserű gonyt a rossz ügy érdekében, mely mellett harcol; de mint iparossal is gu-nyolódván közvetve, magát a tisztességes ipart s iparos osztályt sem kíméli. Lássuk ki ezen felvilágosodott, ezen szerény egyéniség, ki az álnév sánczáiból, hogy a feltét-tlyet védhesse, oly hősi bátorsággal tűzel ellenem. Jogom teljes érzetében felhívom ellenemet: lépjen ki a sánczokból! Maros-Ludas jun. 12. 1862. Ungerpeck Imre, ludasi haszonbérő.

Kővárvidék, maj. 20. 1862.

Csak ma folytatom tegnapi levelem, mert valóban a zaj, lelkesedés, élet, mi itt közöttünk foly képtelenné tesz-nek, hogy huzamosabban kiszakassam magam az itt össze-gyűlték közül.

Folytatom tehát a történetek előadását úgy, mint törté-nt. A megyeház építésére folytat lelkesen az ajánlatok, s a kinek nem volt pénze, hogy azt adhasson, vagy erdejé, hogy fát vagy egyéb szükségleteket felajánlhatott volna, az felajánl ép, erős karját, vállait, erejét; mit mondjak még ehez, hogy a részvétet a közügyek iránt világosabban ki-fejtssem.

Most következett a restauratio, a ki halt tisztviselők helyébe az újak megválasztása; mindnyájan közfelkiáltás után nyerek el új tisztjüket.

Ezekután elnökiskékét a főkapitány átadta az első al-kapitánynak, s előlétele alatt kelt e két indítvány, mind-kettő szivből fakadva s örömmel fogadva, a vidék első fő-kapitánya erélyessége- és buzgalmaért esedezik, s a jólét előmozdítása körül tett fáradaimaért indítványoztatott egy ezüst írókészlet megszerzése s átadása, s mivel ezáltal a megye ad egy emléket, önmagának is akár egy másikat megszerezni t. i. 2-ór indítványoztatott a főkapitány élet-nagyságu olajba festett képe megszerzése a leendő megye-ház tanácskozó termében leendő felállítás végett. Mindkettő szűnni nem akaró éljenzés szetereázte örömkilátások között fogadtatt, s mindkét indítvány önkényes adakozás után eszközöltetik.

Következtek a fel- és leiratok felolvasása stb. Ezek után értesére adatván a főkapitány urnak, hogy a gyűlésre szánt tárgyak elintéztettek, a főkapitány újból megjelenően a szépszámmal összegyűlt bizottmányi tagoknak magyar és román nyelven megköszönő a közügyek iránti buzgalmat.

S miután a fennebbi megtiszteltetésről értesült a fő-kapitány ő mlga, öröm-meglepetéssel fogadta s megindulással köszönő a bizottmánynak s megéneké iránta tanúsított ragaszkodását, biztosítván egyszermind mindnyájukat az-iránt, hogy a haza jobbbléte előmozdításán fog működni, s a nép boldogítására szenteli minden percét.

Éljen és szereztesse kiáltások közt e gyűlés eloszlott.

Kővárvidék, Nagysomkut, maj. 22. 1862.

Ma ment keresztül megénekén gróf Pálfi ő exelja. Kör-utját vette Szatmármegyén keresztül s töltött Középszolnok-ha megyén. A megye határszélén fogadta a kővárvidéki tisztikar s ennek élén üdvözlé a megye nevében a főkapi-tány. A gróf elbucszott előbb a szatmáriaktól, s örvezde e megyebelieknek, s folytatá utját; Somkuton államaszóva a megyei közügyeket megvizsgálta, az nap folytatá utját

* Sőt éppén polgári kötelességét teljesítette ez esetben, mert a bankjegyhamisító nemcsak az államot vagy nemzeti bankot, de az egye-seket leginkább megcsalja, kiknek nyakukon marad a hamis bankjegy. Egyébiránt ama levél írja csak az ártatlanok gyanúsítása ellen szólott. Szerk.

s tovább Zsibóra, csaknem minden falu határán vagy a lelkész vagy jegyző által üdvözöltetett, s a hol többeket egy csomóban látott, leszállt, a nép közé ment s megnyugtatta, inté a rendre, csendre és szorgalomra. Csaknem minden üdvözölő beszéd országgyűlést kért, s ezek közül ki kell emelnem classicus szónoklatát esperest főtiszt. Ossian urnak, mely bár kinek dícséretére válnék mind remek kidolgozása, mind komolysága, mind a közérzetet kifejezése által. Az országgyűlésre vonatkozólag a gróf ur azt válaszolja, hogy az országgyűlés összehívását egy hamar nem hiszi, mintán a megyék önként a kormányt oda készítették lemondásaik által, hogy azok újbóli szervezése sok időt igényel, s csakis a csend helyreállításával remélhető az országgyűlés összehívása, különben el volna az egyike azoknak, a kik annak összehívását lelkükből óhajtják. S mihelyt az időt és körülményeket megértéknek látja, azon fog működni is.

A kövárvidékiektől úgy vett búcsút, mint az egyetlen alkotmányos megyéjétől Magyarországnak, s ha a többi megyék is megtartják vala a tért — mondá — most sokkal előbb állana Magyarhon. Isten önnel.

KÜLÖNFÉLÉK.

Folyó hó 15-én tartá az ev. ref. mélt. főconsistorium népes gyűlést Kolozsvárra, mely gyűlésnek első feladata volt a Zilahon, Enyeden s Kolozsvárra ürességekben levő tanári székek betöltése. A gyűlésen báró Kemény Ferenc főgondnok önmaga elnököl, s szép számmal voltak jelen ezen hitfelekezet s egyszersmind hazánk tekintélyes fiaik közül, kevesen a papi rendből. A jelöltek nevei rendbe hoztatván s köztudomásra juttatván, csaknem általános szavazatokkal történt a megválasztás, és így a zilahi tanárságot Fazakas József jölkészült fiatalunk, a kolozsvári latin- és magyar nyelv tanárságát Fekete Mihály, a „Korunk“ szerkesztője, a természettanít Kócsi Károly; az enyedi tanodában a történeti tanárságot Szathmáry Károly ismert regényíró, a jogtanárságot Gyarmati Samu ügyvéd s Fehérmegye egykori főjegyzője, a hittanárságot Garda József nyerték el, kik is állomásaikra megfognak hivatalni. Ezután elnök önmaga indítványozza, hogy mintán a püspöki lakás Kolozsvárra tétetett át, vásároltának itt egy alkalmas püspöki lak, minőhez éppen most kedvező feltételek alatt lehetne jutni. Némi alapul szolgálja erre a kárpótlás, és az enyedi püspöki lak, melyet az enyedi főiskola, minthogy éppen szüksége is van arra, tanári lakul vegyen meg, s ezáltal egy bizottság neveztesse ki is ki, mely a tanodának ezen házban fekvő activ követeléseit vegye számba és a vásárt hajtsa végre. Az enyedi főtanoda részéről egyik tanár indítványozza, miszerint a consistorium ne kötelezze a főiskolát az említett ház megvásárlására, hanem bizza azt az iskola előjáróságának a bizottsággal szabad egyezkedésére. Hosszas vitatkozás után a határozat az utóbbi értelemben ütött ki, s egy bizottság jön kinevezve, mely ezen ház eladásáról intézkedjék s egyszersmind tervet készítsen az iránt, minő alakokból lehetne a püspöki lakház megvásárlására szükséges összeget előteremteni.

Jeges zenészszerzőnk, Pestmegye volt alkotmányos jegyzője Simonfy Kálmán körünkben mulat, honnan a székelőföldre utazand, a székelő nemzeti zene tanulmányozására vett. Ajánljuk öt derék nemzetfeleink vendégszeretetébe.

A közelebbi Antalnap vásár alkalmával egy ajtoni becsületes román polgár, kinek terhes családja van, eladván ökrét, tüzijében 150 ftal ment hazafelé. Egyszerre, midőn az ajtoni ökrötállomás szélire ér, újat állja két ismeretlen egyén, s míg száját az egyik befogja, hogy ne kiálthasson, azalatt a másik gyorsan levágta a szegény román polgár derekáról a tüszőt, s a pénzzel együtt tovább állottak.

Jogbiztonság Kolozsmegyében. Kis-Petriből vesszük a tudósítást, hogy az ottani birtokosság korcsmárlási jogát közös megegyezés útján egyezményileg haszonbérbe adta; azonban elől egy zsidó s korcsmárlói kezd; panasza tétetvén, a szolgabíró kiszáll és lepecsételi az italt, de alig távozik, a zsidó feltöri a pecsétet; a birtokosság újból folyamodik, s a szolgabíró a pecsételés bűnét elkövetett zsidó italt újból lepecsételi, s ez a pecsétet másodszor is feltöri; ekkor a birtokosság látva, hogy a szolgabíró eljárás útján elégtételt nem nyerhet, panasza kérelmet nyújt be a tisztséghez, de több hetek mulva se nyerhetvén választ, a birtokosság személyesen néz utána, hogy mi lett aval a folyamodványval; hát a jegyzőkörnyében s általában sehol se híre se nyoma. Mint halljuk, a főispáni helytartó ur szigorú nyomozást rendelt, hogy melyik hivatalnok kezén veszett el a beadvány.

Báró Bánffy Albert, gróf Bethlen Ferenc, gróf Bethlen Olivér, báró Kemény Domokos, báró Kemény Gábor, báró Kemény Zsigmond, gróf Kun László, gróf Mikes János és gróf Wass Sámuel a „P. Napló“-ban nyilvános közönyt szavaznak a magyar gazdasági egyetnek, mely a vagyonos értelmiséget oly nemeseu képviseli s a nagyváradi-bod-zai vasutvonal érdekében teljes barátsággal állott fel. „Hogy buzgó fáradozalmait — ugymond — siker követendie, vagy Erdély anyagi banyallása (egy hamis irányú vaspálya létrejöttével) a sors által már ki van mondva: azt nem tudhatjuk; mindenesetre vigasztal szolgál, hogy a t. egyetnek tagjai távolabb lakó véreik jogosult követelése mellett szót emeltek.“ A nyilatkozat ezen tételét pedig: „ki az üdvözelt első nem mozdíthatja, legalább ne báráltassa“ ajánljuk a „Sürgöny“ figyelmébe, mely lap az erdélyi vasut kérdésében éppen nem a hazai érdekek és közvélemény, hanem a Kreditantalt és egy keleti Triestet létesítésének érdekében idegen zászló alatt tűz eleitől fogva.

POLITIKAI HIREK.

Franciaország. Páris, június 9. Még folyvást rebesgetik, hogy a kamarák felfognak oszlattatni s az új választások még e nyár vagy ősz folytán megtörténnek.

A „Patrie“ megezőföjlja azon közelebbi távstüggöny, mintha a francia hadsereg Mexikóban vereséget szenvedett volna. Azt állítja ugyan is az idéztük lap, hogy a francziák majus 5-én még nem indultak volt ki Puellából, és hogy majus 10-ig minden sürgöny a francziákat jelenti győzteseknek.

Ribinsky lengyel tábornok kérvényt nyújtott be a senátushoz a lengyel menekülteknek adott álladalmi segély felemelése iránt. 1831-ben négy millió, 1840-ben 5 1/2 millió, 1848-ban 1,600,000, a múlt évben pedig márcsak 470,000 frankot kaptak. A senatus e kérvényt elvetette.

A tegnapi börzén azon hír terjedett el, hogy a porosz király lemondott. Állítólag a királyné, kinek nagy befolyása van rá, bírta volna e lépésre. Berlii tudósítások szerint azonban e hírből egy szó sem igaz.

Az „Independance“ szerint Persigny e hó 11-én Londonba utazott. Utazásának célja hihetőleg az amerikai ügyekre vonatkozó alkudozás. Napoleon herceg 13-án indult el Angliába.

Olaszország. Turin, jun. 9. A bresciai események elzajlása után ismét a római kérdésre fordult vissza a közönség figyelmé. Az ott írásban és szóval tett nyilatkozatokról kimerítő jelentések még eddig hiányozván, a lapok Dupanloup orleansi püspöknek a szent Endre templomban mondott beszédét hozzák fel a Rómában folyt dolgok jellemzésére. A nevezett egyháznak a keleti és nyugati egyházak egyesülését a világ jelen helyzete által parancsolt szükségességgel mutatta fel. Említette a szent szék nyomtasztó helyzetét, az olasz forradalmat; nevéket ugyan melőzve, de a piemontiakat hol „ezek az emberek“ hol „ezek az isentelen“-nek czimezve. Nagy számú hallgatói, a pápai zuávok, közbé-közbe „helyes“ kiáltásokkal és tapssal nyilatkoztak tetszésüket; jelesen, midőn az egyházi szónok e szavakat mondá: „vigasztalódjatok, valamint a pápa elvesztett világi hatalmát, úgy az előzőtt fejedelmek is rövid időn visszafogják kapni trónjaikat“, viharos tetszésnyilvánításban tört ki.

A római hivatalos lap megezőföjlja azon hírt, mintha a szent atya Ausztriához folyamodott volna menhelyért. Egy különben nem egészen biztos hírszerint Ausztria olaszországi politikájában nagyszerű fordulat várható. A velencei kérdés békés megoldása, illetőleg elnapolása iránt ugyan is a tárgyalások francia és angol közbenjárására megkezdődtek. Ausztria azt kívánja, hogy Olaszország egyelőre minden katonai és diplomai tevékenységtől tartózkodjék, az olasz kérdést törölje ki a napi rendből, miért Ausztria maga részéről a bevégzett tények elismerését igéri. E tárgyalások megkezdésének tulajdonítják, hogy az olasz külügyminiszter mostanában teljes hallgatással mellőzi a velencei kérdést.

Morlot bírnok állítólag különös utasításokkal ellátva ment volna Rómába. A hozzá tömegesen tuduló főpapoknak egyre azt mondja, hogy a világ tévedésben van III. Napoleon császár valódi szándékai felől. Ő felsége ugyan is színdírd el van határozva, hogy a pápa világi hatalmát örök időkre fentartsa; egyedül II. Ferenc eltávolítását fogja követelni.

Azon rendszabályok, melyeket a turini kormány a Pó és Mincio vonal észre tekintetében alkalmaz, azon aggodalmat költik fel, hogy Mantua környékén ismét valamely vállalat van készülöben az osztrák határok ellen. Tény az, hogy az olasz hatóságok Bozzolo és San Martino határszéli falukban fegyverraktárakat foglaltak el, s hogy Revere, Sermede és Molia Gonzaga Po melletti kertlekek veszélyben forognak. Az ezen kertlekekkel szemben levő olasz határok az újabb időkben egészen katonai őrvonal nélkül voltak: most azonban gyalogság, bersaglierik, dzsindások és tüzérség, mind régi próbált csapatok érkeztek oda. Mirandolban egy tábornok állomásoz, ki szükség esetén az illetokeket tüstént haditörvénysségek elé állíthatja. Több helyen, hol a nemzetőrökben nem biznak, lefegyverezték ezt. Fumagelli nemzetőrtiszt elfogatott, mert bebizonyult reá, hogy az új vállalatnak toborzó ügynöke. Az osztrák védelmi munkálatok a velencei határszéleken, már csaknem teljesen elkészültek. A Pó-síkjain hányt erőök még e nyár folytán felszerelteknek. A nem sikerült expedíció a Pón és a Garda taván állomásozó flottilla is erősítéseket kapott. A sarnicoi eseményt illetőleg utólagosan értesít a „Movimento“, hogy az „Amor di Patria“ kapitánya, egy vele jó barátságban álló férfitől, kiben gyanakodni legkisebb oka sem volt, 10,000 lírát kapott azon biztosítással, hogy Puartoban garibaldianusokat kellend egy titkos expedíció érdekében fölvennie.

Egy nápolyi pap, rüpiratot adott ki ily czim alatt: „Az állítólagos hős halála“, melyben kézzelfoghatólag bebizonyítja, hogy Garibaldi már 18 hónappal ezelőtt meghalt és Caprerában eltemetett, s hogy azon igazt, ki most e név alatt barangol, csak a piemontiak ördögi ámtásának teremtménye, a nép igazolomban tartása végett. A papság nagy buzgalommal terjeszti e „remek művet“ a nép között.

Egy jun. 12-ről szóló párisi távstüggöny szerint a pápa tudatja Párisban, hogy a világi hatalom módosítására célzó semmi nemű javaslatokat nem fog meghallgatni.

Németország. Berlin, jun. 11. A „Donan Zitg“-nak írják, hogy Poroszország a hesseni választófejedelem leköszönését szándékozik elérni, azon célból, hogy Friedrich hesseni herceg, kinek neje a porosz király testvére leánya, jusson a trónra. Az is bizonyos, hogy a miniszterium, csak az 1831-iki alkotmány visszaállítására vonatkozó szövetségi határozat folytán tartotta becsületbeli kötelességnek a lemondást, de éppen nem a Willisen tábornok által állítólag elkövetett sértés miatt, melynek megtörténtét el nem ismeri.

Kassel, jun. 12. Loszberg tñok készen van az új miniszterium alakításával. Hír szerint az igazságügyet Wegener tanácsos, a pénzügyet Zuschlag tanácsos, belügyet Wiegand, a hadügyet Loszberg, a külügyet Bischofshausen venné át. Loszberg tegnap akarta e névsort a választófejedelemnek átadni megerősítés végett, de nem nyert kiballgatást. Nagy a feszültség, vajjon ez egyének és program-

jok elfogadtatnak-e. Jól értesültek attól tartanak, hogy ellenkező irányu befolyás nyert tulsulyt.

Oroszország. Varsó, jun. 4. A Lengyelországban történendő változásokról írják: Vielopolskiaz 1815 — 1830-ig tartott alkotmány visszaállítását fogja kieszközölni. Lengyelországban külön hadsereg fog alakittatni, melynek színei között a fehér és veres tuluralkodók lesznek. Mind ezek arra mutatnak, hogy az orosz kormány legalább szinleg autonómiát akar adni Lengyelországnak. Mi valóság lesz ezen ez alakban, azt majd a jövő fogja megmutatni. Azt hiszik, hogy e reformokról csak Angol- és Franciaország lettek értesítve, és hogy Berlin és Bécsben kénytelenek jó arcot csinálni a kellemetlen mulatsághoz.

Sz. Pétervár, jun. 2. Egy, Konstantin nagybg kinevezésére vonatkozó ukas kimondja, hogy az 1818-ban megállapított teljhatalom a mostani viszonyokkal meg nem egyezhetvén, a helytartó új teljhatalmát határozza meg. A helytartó közigazgatási és végrehajtási hatalmat gyakorol a polgári kormány feje és a katonai parancsnok útján, kik alája vannak rendelve, a megkegyelmezési jog is az övé. Az itt előfordult gyakori gyujtogatások, melyek ellen erélyes rendszabályok tétettek, forradalmi s socialistikus fondorkodások eredményei.

Törökország. Scutari, jun. 10. Omer basa a bécsi török követhez következő tartalmu sürgönyt intézett: Dervis basa majus 31-én Bilekeből 18 zászló aljál, 2000 önkéntessel és nagy élelmi szer szállímannyal megindult. Vasárnap, 1-sején Batnicában állomásozott. Másnap (2-án) Kittánál megtámadta a montenegrókat s két veres csata után minden állásukból kiverte őket. Kedden (3-án) bevonult Nikicsbe s pihentette csapatait. Csütörtökön (5-én) az uszoki szoroson át Spuznál erős, maga a herceg által vezényelt montenegrói sereg akadt, mely erős, háromszorosan körülzáncolt állásban volt. Dervis basa csapatai azonnal támadtak, elűzték a herceget és seregét, s az ostrogi kolostorig kergették. A csatából 1000-nél több montenegrói esett el, s a csatátér yataganokkal, fegyverekkel és tarsolyokkal volt tele. Török részről elesetek Salih basa és két ezredes, 308 tiszt és közember. A teherlovak megérkezéssel Abdi basa két osztályt utnak indult. Most elhagyják a raktárakat s nyomulhatnak előre.

Ragusa jun. 12-én. Ostrogot nem vették be a törökök. Dervis basa 10-én 10000 emberel Bielic felé vassza tért, török barátok állítása szerint azért, hogy hadi és élelmi szerekkel lássa el magát. Azóta új összeállítások is adtak volna elő magukat. Ostrogot a montenegróiak ismét megszállták.

A porta és szláv tartományai közt folyó háboru megszüntetése végetti beavatkozásról különféle versioakat közölnek a hirlapok. A „Vaterland“ szerint Ausztria egy fontos diplomai lépést tett a montenegrói kérdésben. Egy idő óta ugyanis alkudozások folynak Montenegrónak a portához viszonyát illetőleg. Montenegro semmi tudomást sem vevén e tárgyalásokról, folytatta becsapásait a örök területre, minek folytán Omer basa ismeretes, mérsékelt hangon tartott ultimátumát közből a montenegrói feje delemmel. A herceg elfogadta, és megnyugtató biztatásokat tett ugyan, de azért a rablások és fosztogatások tovább is tartottak. E magavisélet a török vezér az ultimatum vizsaszatásának tekintvén, minden további okoskodás nélkül bevonult Montenegróba. Aligittörtént meg ez, már a hatalmakhoz fordult segélyért a vladika, kijelentvén, hogy ő szívesen eleget tesz az ultimatumban foglalt követeléseknek, az esetre ha a hatalmak a béke közbenjáróul lépnek fel. Ezt Ausztria önállólag cselekedte meg. Ausztria Prokesch-Osten bátó által felkérte az ultimatum figyelembe nem vétele miatt felingerült szultánt, hogy elégedjék meg most is az ultimatum elfogadásával, és vonja vissza csapatait a montenegrói területéről. Együttal remény van arra is, hogy a mindkét részről tanusítandó engedékenység kedvező eredményre vezet.

Másfelől francia lapok írják: hogy Francia- és Oroszország egyetértének e kérdésben. Egyik sem akarja megengedni, hogy a porta katonailag megszállja e kis rakonezátlan tartományt. Valószínű, hogy mindenekelelt, Ausztria közbenjárását kéri föl, hogy a fegyveres beavatkozást ha csak lehet elkerülhessék.

Azonban a „Sch. Cor.“ úgyértesít, hogy Ausztria és Franciaország közös diplomai lépéseit illetőleg a porta és Montenegro között, a bécsi kabinet közreműködése oly föltételektől tétetik függővé, melyek nehezen felelnek meg a párisi kabinet kívánásainak s ez okból nemigen remélhetni, hogy ezen francia közbelépés folytán fegyvernynugvás jöjjön létre.

Görögország. Athene, jun. 4. A király elfogadta a Miaulis miniszterium lemondását s helyébe a következő miniszterium alakult: Kolokotroni elnök és belügy, Spiro Milio had-, Mexis tengerészet-, Hatziskos vallás-, Levides, pénz- és Teocharis külügyminiszterek.

A jóniai szigetek parlamentje következő tartalmu kérvényt intézett az európai nagy hatalmakhoz:

„Ő felségéhez Nagybritania királynőjéhez — ő felségéhez a miden oroszok czárjához, — ő felségéhez a francziák császárához, — ő felségéhez az osztrák császárhoz, — ő felségéhez a porosz királyhoz, — ő felségéhez Olaszország királyához sat.

„Az 1815 nov. 5-én Párisban kötött szerződés a jóniai szigeteket szabad és önálló államnak ismerte el és nyilatkoztatta ki.

Csekély terjedelmű és minden oldalról fenyegető veszélyek ellen saját erejéből oltalomra képtelensége miatt a jóniai állam, akkor az angol királynő ő felsége oltalma alá helyeztetett. E szerződésben azonban a jóniai államnak semmi része sem volt.

Mintán egy idő óta a szomszéd görög királyság életbe lépett, és ennek folytán azon okok, melyek a fennebb említett védelmet előidézték megszűntek, egy önkényes és megingathatatlan vágy foglalta el a jóniaiak szívét, arra nézve, hogy testvéreikkel, kikkel nyelv, vallás és történeti emlékek

is összekapcsolva vannak, politikailag is egyesülhesse-

A kamra ismételve kijelenté a nemzet ezen óhaját. A rendkívüli lord főbiztos, Gladstone lord előtt is őszintén kijelentette, hogy a jóniai népnek egyetlen óhajta, a hét szigetek a görög királysággal való egyesítése.

Midőn a kamra felség trónja elé lép, és e nyilatkozatát előterjeszti, reményli, hogy a mindenható, mely Európát egykor, a jogtalanul elnyomott Görögország mellett felfegyverzendő, a jóniaiak forró óhaját most teljesítendő, hogy azok és az összes hellenségi szívei örökös hála rá kötelezessenek felség iránt.

Ujabbak. Milano, jun. 13. Egy turini, jun. 12-ről szóló sürgöny szerint a bresciai és bergamoi foglyok elutaztak Alessandriából. Sokan közülük Genuába mentek. Nullo ezredes Belgirateba utazott.

— Páris, jun. 13. A Walesi herceg a tegnapi napot Fontaineblauban töltötte. Veracruzból majus 15-ről szóló sürgönyök jelentik: Saligny és Lorencez Mexikó ellen indultak Almonte kíséretében. Már közel kell lenniök Mexikóhoz, melyet Juarez védelmez. A közlekedés Veracruz és az ország belseje között megszakított. Veracruzban vérhasféle járvány uralkodik. Az ország

belsejében az egészségi állapot kielégítő. Tetemes francia csapaterősitvényt várnak.

— Ragusa, jun. 13. Az Ostrog melletti csatában a törökök 900 halottat és 179 sebesültet vesztek. A montenegróiak vesztesége bizonytalan. Hirszerint 3—400 emberre teszik.

— Brüsszel, jun. 12. A király tudóbjában szenved, mely előbbi betegségére is rossz visszahatást gyakorol. Egészségi állapota ma valamivel megnyugtatóbb.

— Sz. Pétervár, jun. 13. Császári rendelet jelent meg; mely szerint az oly egyének, kiknél gyújtogató szerek találhatók, 24 óra alatt katonai törvényszékkileg elítélendők. Minden városrészt ideiglenes katonai parancsnokot kap. A leégettek segélyezésére nagyszerű helyi intézkedések tetetnek; gyűjtések rendeztetnek. Számos elfogatás történt. — Obrucheff testőrhadnagya tegnap mondatott ki az ítélet, melynél fogva forradalmi röpiratok terjesztéseért három évi bányamunkára, élethossziglani deportatorra a nemessége elvesztésére ítéltetett.

— Kassel, jun. 13. Hir szerint a választó fejedelm elfogadta az elébe terjesztett miniszteriumot.

— Konstantinápoly, jun. 7. A „Journ. de

Const.“ közli a török-osztrák kereskedelmi szerződést. A török határszáron levő orosz várak tetemes csapaterősitvényekkel és lőszer készlettel láttattak el. A francia követ hosszasan értekezett a nagyvezérrel Montenegró ügyében. Omer basa újból erősítéseket kapott.

— Sz. Pétervár, jun. 14. A bankbizottmány a tűzkárvallott nagyobb kereskedő-házaknak korlátlan hitelösszabhatást, a kisebb kereskedőknek pedig hitelnyitást határozott.

— Uj-York, jun. 4. Richmond mellett maj. 30-án két napi csata volt. A külsőszövetkeztettek előbb győztesen támadtak, később visszaverettek 1200 ember veszteséggel. Az egyesületek halottakban és sebesültekben 3000 embert vesztek.

Távíratok tudósítás a bécsi börzéről

Junius 16-kán: Nemzeti kölcsön 83.25. 5 % Metalliques 71.20. Bank-részvény 834.—. Hitel-részvény 220.20. Váltó Londonra 127.90. Ezüst 126.25. Arany 6.12.

Junius 13-kán: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyar országi 72.50. Erdélyi 71.25.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

H I R D E T É S E K.

(617)

H i r d e t m é n y.

Néhai idősb Vinkler Jánosnak nagykorú örökösei, az amannak hagyatékához tartozó sövényfalvi és ádámosi részjárságokat eladni szándékozáva, ezennel közhírré tétetik, miszerint ők a fenírt két helységei — nemcsak Kültüllőmegyébe kebeleztet, Dicső-Szent-Mártonhoz a megye székhelyéhez és Medgyes városához közel fekvő birtokot a többet igénylők nyilvános árverés útján a jövő **július hó 20-dik napján** a helyszínen örökáron tulajdoni joggal el fogják adni.

Állanak pedig ezen részjárságok az illető birtokívek tanúsítása szerint a következő fekvésekkel:

I. Sövényfalván:

- 1) Egy udvartelekből, az ehhez tartozó 8 curialistával és házzal.
- 2) 62 holdat és 1244 □ ölet tevő szántóföldből.
- 3) 22 hold és 689 □ ölet tevő kert és kaszálóból.
- 4) 5 holdat és 126 □ ölet tevő szőlőből, a hozzá tartozó szilvás és házzal együtt.
- 5) 5 darab II-ik osztályú erdőből, melyek összesen 6 holdat és 693 □ ölet tesznek.
- 6) 1 hold és 1200 □ öl legelőből.
- 7) 1 hold és 388 □ öl terméketlen földből.

Ezeknek tiszta jövedelme teszen a birtokívek szerint 388 frt 45 krt o. é.

II. Ádámoson:

1) Egy udvarházból, az ahhoz tartozó épületekkel együtt, kiterjedése egy hold és 1105 □ öl.

- 2) 32 holdat és 977 □ ölet tevő szántóföldből.
- 3) 13 holdat és 299 □ ölet tevő kaszálóból.
- 4) Két darab — összesen két holdat és 1490 □ ölet tevő erdőből.

Ezen fekvő birtokrész összesen 490 holdat 669 □ öl használható helyet teszen. Ide járul még 1341 □ ölet tevő műveletlen föld.

A tisztajövedelem a birtokívek szerint teszen 185 frtot és 10 krt. o. é.

Mire nézve a venni akarók felkérnek, hogy ezen évi jövő jul. hó 20-án a helyszínen megjelenjenek, hol az árverezési föltételeket is megtudandják.

(3—3)

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárrt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelytt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelytt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön kapható:

A magyar nemzet története

Regényes rajzokban. Irta **Jókai Mór**. Második javított és bővített kiadás.

Tizenhét Geiger-féle képpel. Diszkötésben 4 frt.

A magyar költészet kézikönyve

a mohácsi vésztől a legújabb időkig.

Kiadta **Toldy Ferencz**. I-ső kötet: A mohácsi vésztől Kisfaludy Sándorig.

II-ik kötet: Kazinczy Ferencztől Arany Jánosig. Egy kötetbe kötve 5 frt.

Mit várhatunk

az olasz-francia beavatkozástól?

Ára 1 forint.

Kakas Márton politikai költeményei.

Kiadta **Jókai Mór**. Diszkötésben 2 frt 50 kr.

Himfy szerelmei.

Irta **Kisfaludy Sándor**. Egy kötetben, a költő arcképével.

Diszkötés 3 frt 50 kr.

Törvénytudományi műszótár

Közrebocsátja a m. tud. társ. II-ik kiadás. Ára 2 frt.

A feleség, férj és szerető:

Regény két kötetben, írta **Paul de Kock**, francziából fordította **Rajkai F. J.**

Ára 2 frt.

SIBENBÜRGENS

geographisch-, topographisch-, statistisch-, hydrographisch- und orographisches

LEXIKON

mittelst eines Versuches seiner Landkarten-Beschreibung, bearbeitet und alphabetisch geordnet von Ignatz Lenk von Treuenfeld, k. k. General-Feldmarschall Lieutenant im Pensionsstande. 4 Bde. Ára 20 frt helyett csak 10 frt.

Vezérfonal az

olasznyelv megtanulására,

Iskolai és magán tanításra írta **Oldal József**. Keményen kötve 1 frt 20 kr.

A váltórendtartás

a cs. kir. váltótörvény értelmében.

Népszerű magyarázat, számos gyakorlati példákkal és mintákkal, s a törvény szövegével bővíve.

Mindennemiek felvilágosítására szerkesztette **Fináli Henrik Lajos**, gymn. tan. és a kolozsvári szab. keresk. társaság vasárnapi iskolájában rendes tanító. ára 70 k.

Leghíresebbnek bizonyult első rangu szabad. pipere cikkek!

Cs. kir. kizár. szabadalom alatt	Dr. HARTUNG	Kir. porosz főorvosi jóváhagyással.
---	---------------------------	--

NÖVÉNY-HAJKENŐCSE,

a hajnövelés újra ébresztésére s erősítésére.

Ára tégelyenként használati utasítással 15 ujkr.

E növény-hajkenőcs hatályos tápláló nedvek s növény-anyagok ösztözteteléből áll; az ehhez alkalmazott növények élől távaszi disznó-vények, melyek, jónak bizonyult kivonatát s válogatott gyökerek által erősítve, az emberi szervezettel úde erejüket közlik **Dr. Hartung**

növény-hajkenőcsének használata által a fejbőrnek új erőteljes-állomány szerzettetik s a hajtöve oly csodás módon élesztetik, hogy a friss növére képesíti lesz.

Ezen tapasztalás által jónak bizonyult, kitűnő sajátosságok mellett ára oly rendkívül olcsó, hogy a **Dr. Hartung-féle hajnövesztő-szerek** teljes joggal mint e nemben a **legjobb** és **legolcsóbb**ak méltán ajánlhatók. Csak arra méltóztassék a már előfordult **utánzások** miatt ügyelni, hogy a tégelyek és palaezok bepecsételvek, s az üveg bebelégyezvők, és hogy a **Dr. Hartung-féle hajnövesztő** szerek a bel- és külföld minden városában **csak** az illető helyi lapok, s vidéki hírlapok által kitétt raktárnak uraknál kaphatók **valódi** és mindig jó minőségben, úgy mint:

Kolozsvárrt: **Wolff J.** és **Khudy J.** gyógyszer. **Abrudbányán:** **Ferencci Mihály;** **Beszterezén:** **Kelp Ferencz** és **Dietrich & Fleischer;** **Brassóban:** **Stenner F.;** **Déván:** **Büchler A.** **Enyeden:** **Bisztricsányi A.;** **Erzsébetvárosban:** **Schmidt A.;** **Hátszegben:** **Mátéfi Béla** gyógyszer; **Károly-Fejérvárrt:** **Rusz János;** **Kézd-Vásárhelytt:** **Hankó László;** **Kőhalomban:** **Melas Ed. F.** gyógyszer; **Maros-Vásárhelytt:** **Fogarasi J. D.;** **Medgyesen:** **Vándory & Brandsch;** **Segesvárrt:** **Misselbacher fia** és **Teutsch;** **Sz.-Ujvárrt:** **Placintár** és **fia** gyógyszer. **Szász-Régenben:** **Wachner Traugott;** **Szászsebesben:** **Weissörtel Ad. G.;** **Szebenben:** **Zöhrer J. F.;** **Székelly-Keresztúron:** **Binder Márton;** **Sepsi-Szentgyörgyön:** **Vitályos Béla;** **Sz.-Udvarhelytt:** **Kauntz J. A.** gyógyszer. **Szeredában:** **Gozsy A.;** **Sz.-Somlyón:** **Ruszká Ignác;** **Tasnádon:** **Szongott Jakab;** **Tordán:** **Velits G. és Wolff G.** (487) 17/6 1862. (4—6)

CHINAHÉJ-OLAJA,

a hajfentartására s díszítésére.

Ára palaezok számára használati utasítással 15 ujkr.

Ezen olaj a legfinomabb chinahéjnak égvényes olajok s balzsamos szerek hozzááteléveli lefűzéséből áll. Igen jótékonyan hat a hajra s a fejbőrre, miután mindkettőt hajlékonyan tartja s a kiszáradástól megóvjá. **Dr. Hartung chinahéj-olaja** ennél fogva főleg azon hajnövelésnél, mely az időhöz képest még rendes és egészséges állapotban van, előnyösen használható, mivel a hajnövés erejét iditőleg életeti s magát a haját rendkívül sürűvé és selyemszerű finommá alakítja.

